

بسمه تعالی

گزارش پنجاه و چهارمین نشست علمی با عنوان "بازخوانی اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) در عرصه سیاست خارجی"

۹۵/۳/۱۱

پژوهشکده نظریه پردازی سیاسی و روابط بین الملل پنجاه و چهارمین نشست علمی خود را با عنوان «بازخوانی اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) در عرصه سیاست خارجی» روز سه شنبه مورخ ۹۵/۳/۱۱ در سالن اندیشه برگزار کرد. در ابتدا یکی از اساتید با بیان اینکه اصل "نه شرقی نه غربی" در نظام فکری امام(ره) و سیاست خارجی جمهوری اسلامی اصلی بنیادین و جاافتاده است افزودند: این اصل را اگر بخواهیم با توجه به متون اسلامی توجه کنیم نه شرقی بودن سیاست عدم انزواست و سیاست نه غربی عبارت از سیاست عدم وابستگی به بلوک ها و قدرتهای دیگر می باشد. شرق و غرب هم در قرآن کریم آمده و هم در تاریخ فکر اسلامی همیشه مطرح بوده است. دین مسیح را شرقی و دین یهود را با وصف غربی بودن ذکر می کنند که هر کدام به نوبه خود نوعی افراط دارند و اینکه اسلام دین نه شرقی نه غربی است یعنی هیچگونه افراطی ندارد. دین مسیح دین رهبانیت، درونگرا و انزواگرایانه و دین یهود دین برون گراست. اما دین اسلام هم اجتماعی است و هم به راهیابی های درونی توجه دارد. تنها جایی که واژه شرق به تنهایی آمده مربوط به میلاد حضرت عیسی (ع) است که حضرت مریم برای تولد حضرت عیسی به مکان شرقی می رود و تنها جایی که واژه غرب به تنهایی آمده مربوط به دریافت وحی حضرت موسی(ع) است. به طور کلی در ادبیات اسلامی نه شرقی نه غربی به معنای نفی انزواگرایی و نفی برونگرایی است. در موضوع سیاست خارجی هم جمهوری اسلامی از ابتدا سیاست نه شرقی نه غربی یعنی اعتدال و میانه روی را در پیش گرفته است و امام(ره) همواره تاکید داشتند که اصل نه شرقی نه غربی برای همه زمانهاست و مختص به زمان خاصی نیست. یکی دیگر از اساتید از سیاست خارجی به عنوان عرصه ای متغیر یاد کرد که نمیتوان با آن همیشه یک جور برخورد کرد. باید دنبال این باشیم که اصول ثابت اندیشه سیاست خارجی امام را بیابیم و بر اساس آن ها تحلیلی از اندیشه امام داشته باشیم. نگاه امام به نظام بین الملل نه واقع گرایی محض بود و نه آرمانگرایی محض. می توان گفت امام آرمانگرایی واقع بین است که رویکرد امام را در عرصه بین الملل نشان می دهد. در ادامه بحث یکی از اساتید نظرشان این بود که میتوان به جای واژه آرمانگرا و واقع گرا، واژه ی انقلابی گرا و محافظه کار را بکار برد.